

***Statenstuk* 2018-857**

Vaststelling fractievergoedingen 2017

Voorgestelde behandeling:

- Provinciale Staten op 14 november 2018

Voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 5 november, kenmerk 45/SG/201803438

Behandeld door de heer H. Parker Brady, telefoonnummer (0592) 36 5245

Inleiding

De Verordening Vergoeding Statenfracties regelt dat Provinciale Staten (PS) de fractievergoedingen vaststellen die per kwartaal bij voorschot zijn uitbetaald.

Over 2017 betreft dit het gehele jaar. Er zijn in dat jaar geen verkiezingen geweest die een afwijking van de reguliere kwartaalbetalingen vragen.

LOR-verklaring of bevestiging

Op 31 oktober jl. ontvingen PS van de accountant een zogenaamde LOR-verklaring met het onderwerp "bevestiging bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over 2017" met het verzoek deze te laten tekenen. Deze verklaring is vanaf 2017 ieder jaar verplicht. Het Presidium heeft vorig jaar besloten dat de voorzitter van het Presidium, de heer J.J. Baltès, het stuk zal ondertekenen. Deze ondertekening heeft op 5 november jl. plaatsgevonden.

Rapport van bevindingen

De accountantscontrole heeft geresulteerd in een op 31 oktober 2018 afgegeven goedgekeurde verklaring bij een geconsolideerd overzicht van bestedingen van bijdragen voor fractie-ondersteuning over de periode 1 januari tot en met 31 december 2017. Voor deze werkwijze is gekozen omdat alleen zo voldaan wordt aan de juiste afrekening van de fractievergoedingen.

Verder zijn door de accountant ten behoeve van het rapport van bevindingen de fractieverantwoordingen gecontroleerd op onderliggende bewijsstukken. Daarbij zijn geen onregelmatigheden geconstateerd.

Het saldo op 31 december 2017 resulteert bij acht fracties in een reserve die hoger is dan de toegestane 50% van het voor het jaar 2017 toegekende bijdrage (conform artikel 7, lid 2 Verordening vergoeding Statenfracties 2015). Conform artikel 7, lid 5 van bovengenoemde Verordening gaat het niet uitgegeven geld door de fractie weer terug naar de provincie. Het voorstel is om dit meerdere bedrag in mindering te brengen op het eerstvolgende voorschot van 2019 aan de acht fracties. Volledigheidshalve zijn de onderliggende stukken als bijlage bij dit statenstuk opgenomen.

Advies

1. De fractievergoedingen over 2017 (inclusief verrekeningen van de vorige periode) als volgt definitief vaststellen:

PvdA	€ 46.101,20
VVD	€ 46.922,40
CDA	€ 42.593,24
PVV	€ 22.633,51
SP	€ 35.467,61
ChristenUnie	€ 24.429,73
GroenLinks	€ 25.276,64
D66	€ 26.988,62
50PLUS	€ 12.307,94
SterkLokaal	€ 15.710,64

2. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de PvdA het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 ad € 2.007,32 terug laten storten.

3. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de CDA het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 ad € 3.927,90 terug laten storten.
4. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de PVV het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 ad € 11.902,92 terug laten storten.
5. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de SP het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 ad € 9.564,23 terug laten storten.
6. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de ChristenUnie het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 ad € 7.354,00 terug laten storten.
7. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de D66 het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 ad € 10.078,65 terug laten storten.
8. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de 50PLUS het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 ad € 9.012,47 terug laten storten.
9. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fractie van de SterkLokaal het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 ad € 4.430,03 terug laten storten.

Beoogd effect

Rechtmatigheid van uitgaven door fracties van door de provincie beschikbaar gestelde vergoedingen voor fractiewerkzaamheden

Argumenten

1. Op grond van de bevindingen van de accountant, de controleverklaring bij het geconsolideerd overzicht en op grond van de consolideerde overzichten van bestedingen van bijdragen voor fractieondersteuning over 2017 kunnen de voorschotten aan de fracties, die zijn uitbetaald, worden vastgesteld.
2. De fracties van de PvdA, CDA, PVV, SP, ChristenUnie, D66, 50PLUS en SterkLokaal hebben ultimo december 2017 een reservepositie opgebouwd die het maximum van 50% van het voor het jaar 2017 toegekende bedrag overschreden. Het niet uitgegeven geld door de fracties gaat weer terug naar de provincie. Voorgesteld wordt het niet uitgegeven geld te verrekenen met het voorschot voor het eerste kwartaal van 2019, dat in december 2018 zal worden uitbetaald. Voor zover het terug te storten bedrag de kwartaalbijdrage overschrijdt, zal aan de desbetreffende fractie een factuur worden gestuurd.

Uitvoering

Tijdsplanning

Niet van toepassing

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing

Extern betrokkenen

Niet van toepassing

Communicatie

Niet van toepassing

Bijlagen

1. Controleverklaring d.d. 6 november 2018,
2. Rapport van bevindingen over fractievergoedingen d.d. 6 november 2018
3. Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2017

Assen, 5 november 2018

Kenmerk: 45/SG/201803438

Provinciale Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 5 november, kenmerk 45/SG/201803438;

BESLUITEN:

- I. De fractievergoedingen over 2017 (inclusief verrekeningen van de vorige periode) als volgt definitief vast te stellen:

PvdA	€ 46.101,20
VVD	€ 46.922,40
CDA	€ 42.593,24
PVV	€ 22.633,51
SP	€ 35.467,61
ChristenUnie	€ 24.429,73
GroenLinks	€ 25.276,64
D66	€ 26.988,62
50PLUS	€ 12.307,94
SterkLokaal	€ 15.710,64

- II. Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Verordening Vergoeding Statenfracties, de fracties van de PvdA, CDA, PVV, SP, ChristenUnie, D66, 50PLUS en SterkLokaal het surplus aan opgebouwde reserve over het jaar 2017 terug te laten storten. Het gaat om de volgende bedragen.

PvdA	€ 2.007,32
CDA	€ 3.927,90
PVV	€ 11.902,92
SP	€ 9.564,23
ChristenUnie	€ 7.354,00
D66	€ 10.078,65
50PLUS	€ 9.012,47
Sterk Lokaal	€ 4.430,03

Assen, 14 november 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

Ernst & Young Accountants LLP
Boompjes 258
3011 XZ Rotterdam, Netherlands
Postbus 2295
3000 CG Rotterdam, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 89 70
ey.com

VERTROUWELIJK

Provinciale Staten van de
provincie Drenthe
T.a.v. mevrouw S. Buissink, Statengriffier
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Groningen, 6 november 2018

**Controleverklaring inzake de geconsolideerde verantwoording
fractievergoedingen over 2017 en de rapportage inzake de
uitkomsten van onze controle**

Geachte mevrouw Buissink,

Hierbij ontvangt u in tweevoud onze controleverklaring bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 ten behoeve van Provinciale Staten. De door ons gewaarmerkte geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 is eveneens in tweevoud bijgevoegd.

Tevens hebben wij de uitkomsten van onze controle nader toegelicht in een separate rapportage (genaamd: Uitkomsten controle fractievergoedingen). Ook deze rapportage is tweemaal bijgevoegd.

Wij vertrouwen u hiermee naar tevredenheid te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

w.g. D.E. Engwerda RA

Bijlagen: Controleverklaring
 Gewaarmerkte geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode
 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017
 Rapportage Uitkomsten controle fractievergoedingen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Provinciale Staten van de provincie Drenthe

Ons oordeel

Wij hebben bijgaande, door ons gewaarmerkte, geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen (genaamd: Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2017) van de provincie Drenthe te Assen over 2017 gecontroleerd. De totale uitgaven zoals opgenomen in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen bedragen € 286.901.

Naar ons oordeel is de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen van de provincie Drenthe over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld op basis van het kasstelsel en in overeenstemming met de verordening vergoeding Statenfracties 2015.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen.

Wij zijn onafhankelijk van de provincie Drenthe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op Artikel 6 lid 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 waarin uiteengezet is voor welk doel en met welke basis voor financiële verslaggeving de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is opgesteld. Hieruit volgt dat de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is opgesteld voor Provinciale Staten van de provincie Drenthe met als doel Provinciale Staten in de gelegenheid te stellen een beslissing te nemen over de definitieve hoogte van de tegemoetkoming per fractie over 2017. Hierdoor is de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de provincie Drenthe en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Verantwoordelijkheden van het Presidium van de provincie Drenthe voor de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen

Het Presidium van de provincie Drenthe is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen op basis van het kasstelsel in overeenstemming met de verordening vergoeding Statenfracties 2015. In dit kader is het Presidium verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Presidium noodzakelijk acht om het opstellen van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de provincie Drenthe;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Presidium en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen staan;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen en de daarin opgenomen toelichtingen;
- ▶ het evalueren of de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het Presidium onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 6 november 2018

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. D.E. Engwerda RA

Provincie Drenthe

Uitkomsten controle
fractievergoedingen

Fractievergoedingen 2017

Ernst & Young Accountants LLP
Leonard Springerlaan 17
9727 KB Groningen, Netherlands
Postbus 997
9700 AZ Groningen, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 25 05
ey.com

Provinciale Staten van de
provincie Drenthe
T.a.v. mevrouw mr. dr.s S. Buissink, Statengriffier
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Groningen, 6 november 2018

Geachte mevrouw Buissink,

In aansluiting op onze controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen van de provincie Drenthe over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017, hebben wij het genoegen u hierbij de resultaten van onze controle te presenteren.

Deze rapportage gaat in op onze verantwoordelijkheid met betrekking tot de controle van de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen, de geplande reikwijdte, onze controleverklaring en onze belangrijkste controlebevindingen. De bevindingen hebben wij besproken met de verantwoordelijke functionarissen van de provincie Drenthe.

Wij hebben op 5 november 2018 een goedkeurende controleverklaring bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 verstrekt.

Deze rapportage bevat de uitkomsten van onze werkzaamheden en is als volgt ingedeeld:

1. Aard en reikwijdte van verrichte werkzaamheden.
2. Verrichte werkzaamheden en bevindingen.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of uw eventuele vragen te beantwoorden. Indien u nog vragen of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met Daniël Engwerda, 088 407 33 90.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

w.g. D.E. Engwerda RA

Inhoudsopgave

1	Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden	1
2	Verrichte werkzaamheden en bevindingen	1
2.1	Inleiding	1
2.2	Algemene bevindingen inzake de verantwoordingen	1
2.2.1	Totstandkoming van de verantwoording fractievergoeding	1
2.2.2	Ontvangen fractievergoedingen	2
2.3	Aansluiting gedeclareerde bedragen met brondocumentatie en betalingen	3
2.3.1	Algemene bevindingen	3
2.3.2	Bevindingen per fractie	4

1 Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Conform de door u aan ons verleende opdracht hebben wij de geconsolideerde verantwoording fractiekosten (genaamd: Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2017) van de provincie Drenthe over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het Presidium van de provincie Drenthe om de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen op te stellen op basis van het kasstelsel en in overeenstemming met de van toepassing zijnde grondslagen (zijnde de verordening vergoeding Statenfracties 2015). Het is onze verantwoordelijkheid als accountant, op basis van artikel 6 lid 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015, om verslag van onze bevindingen uit te brengen en een controleverklaring te verstrekken omtrent de rechtmatigheid van de uitgaven.

Deze rapportage bevat de uitkomsten van deze werkzaamheden. Wij hebben op .. november 2018 een goedkeurende controleverklaring bij de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 verstrekt.

2 Verrichte werkzaamheden en bevindingen

2.1 Inleiding

Op 8 juli 2015 is de verordening vergoeding Statenfracties 2015 in werking getreden. Artikelen 1 en 2, inclusief de toelichting op de verordening vergoeding Statenfracties 2015, dienen als uitgangspunt voor onze werkzaamheden. In deze artikelen is uiteengezet welke kosten mogen worden betaald uit de fractievergoeding. Voor een nadere toelichting op de inhoud van deze artikelen verwijzen wij naar de verordening.

Van de door de fracties ingediende verantwoordingen hebben wij steekproefsgewijs vastgesteld of deze voldoen aan de gestelde vereisten in de verordening. Bij onze werkzaamheden hebben wij gebruikgemaakt van de door de fracties aangeleverde verantwoording en brondocumenten (facturen, bonnen, bankafschriften, et cetera).

Op de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 is artikel 7 lid 2 van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 van toepassing. Hierin is opgenomen dat de reserve per 1 januari niet groter mag zijn dan 50% van de bijdrage die de fractie heeft ontvangen in het voorgaande boekjaar. Voor de berekening van de maximale omvang van de reserve, per fractie, wordt uitgegaan van de toegekende bijdrage over 2017. In de geconsolideerde verantwoording fractievergoedingen is per fractie indien van toepassing de terugbetalingsverplichting opgenomen.

2.2 Algemene bevindingen inzake de verantwoordingen

2.2.1 Totstandkoming van de verantwoording fractievergoeding

De fracties dienen de verantwoording fractievergoedingen op te stellen conform het voorgeschreven format. Deze verantwoordingen dienen te worden onderbouwd door middel van onder meer facturen en rekeningafschriften. De verschillende verantwoordingen en declaraties zijn vervolgens door de griffier van de provincie Drenthe gecumuleerd tot één overzicht.

Alle fracties hebben het voorgeschreven format gehanteerd. Tevens heeft iedere fractie een kostenoverzicht ingediend, waardoor de verantwoorde kosten zijn te herleiden naar de onderliggende facturen, declaraties en betalingen.

2.2.2 Ontvangen fractievergoedingen

In de verantwoordingen over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 van de fracties zijn de gedeclareerde bedragen en de ontvangen gelden van de provincie Drenthe opgenomen. Dit kan als volgt worden samengevat:

Fractievergoedingen 2017

Fractie	Ontvangen bijdrage van de provincie in 2017 (inclusief voorschotten en afrekening vorige periode) (kolom 3)	Uitgaven in 2017 (kolom 7)	Maximale reserve 50% van het jaarbedrag (kolom 17)	Reserve fractie-ondersteuning per 31 december 2017 (kolom 14)	Terugbetalingsverplichting ultimo boekjaar (positief is terugbetalen) (kolom 18)
CDA *	€ 42.593	€ 33.762	€ 23.461	€ 25.225	€ 3.928
ChristenUnie	€ 24.430	€ 22.642	€ 14.803	€ 22.157	€ 7.354
D66 **	€ 26.989	€ 23.184	€ 16.968	€ 27.046	€ 10.079
GroenLinks	€ 25.277	€ 28.528	€ 12.638	€ 4.348	€ (8.291)
Partij van de Arbeid	€ 46.101	€ 43.819	€ 23.461	€ 25.469	€ 2.007
PVV	€ 22.633	€ 25.542	€ 19.132	€ 31.035	€ 11.903
SP	€ 35.468	€ 30.339	€ 19.132	€ 28.696	€ 9.565
Sterk Lokaal	€ 15.711	€ 16.982	€ 10.474	€ 14.904	€ 4.430
VVD	€ 46.922	€ 50.658	€ 23.461	€ 17.455	€ (6.007)
50Plus	€ 12.308	€ 11.446	€ 10.474	€ 19.486	€ 9.012
Totaal	€ 298.431	€ 286.901	€ 171.839	€ 215.820	€ 43.981

* De fractie van CDA heeft in de beginstand een correctie toegepast van € 191. Dit verschil is in 2016 ontstaan.

** De fractie van D66 heeft in 2016 € 754,- als vooruitbetaalde kosten opgenomen. Daar is bij de vorige verantwoording een correctie voor opgenomen om de cijfers van alle fracties goed te kunnen vergelijken. Daarom zijn deze lasten in de cijfers over 2017 meegenomen.

De bijdrage volgens de verordening bestaat uit een vaste vergoeding, een variabele vergoeding en een (aanvullende) vergoeding voor fracties met maximaal twee leden. De verschillen tussen de daadwerkelijke besteding en de toegekende bijdrage worden verrekend met de reserve van de partij. De middelen in de reserve kunnen, indien noodzakelijk, in de toekomst worden aangewend. Het maximum van de reserve aan het einde van het kalenderjaar bedraagt voor iedere fractie 50% van de in het voorgaande jaar toegekende bijdrage door de provincie Drenthe, met dien verstande dat de reserve aan het einde van het laatste volle kalenderjaar van een zittingsperiode niet groter is dan 30% van de genoemde bijdrage.

Uit onze controle is gebleken dat per 31 december 2017 acht partijen de maximum reserve voor de fractieondersteuning overschrijden. Dit betreffen de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, PvdA, PVV, SP, Sterk Lokaal en 50 Plus. Het overschot in de reserve fractieondersteuning per 31 december 2017 dient door de betreffende partijen te worden terugbetaald aan de provincie Drenthe.

2.3 Aansluiting gedeclareerde bedragen met brondocumentatie en betalingen

2.3.1 Algemene bevindingen

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben wij een aantal bevindingen geconstateerd die op meerdere fracties betrekking hebben. Deze hebben wij hieronder opgenomen:

Vergoeding van kosten van fractiebijeenkomsten

Uit onze controle is gebleken dat niet in alle gevallen direct duidelijk is met welk doel kosten van fractiebijeenkomsten (bijvoorbeeld kosten van restaurants en cafés) worden gemaakt, welke fractiemedewerkers en/of Statenleden hierbij aanwezig zijn geweest en of deze kosten derhalve op basis van de verordening vergoeding Statenfracties 2015 ten laste van het fractiebudget gebracht mogen worden. Uit navraag bij de fracties is gebleken dat deze kosten zijn gemaakt in het kader van vergaderingen/bijeenkomsten van de fractie en dat deze kosten om deze reden uit de fractievergoeding mogen worden bekostigd.

Vergoeding van reis- en verblijfkosten

Uit onze controle is gebleken dat een deel van de verantwoorde kosten betrekking heeft op reis- en verblijfkosten. Op grond van artikel 2 lid d mogen reis- en verblijfkosten voor het bijwonen van Staten- en Commissievergaderingen, vergaderingen van het Presidium, excursies en werkbezoeken van Staten en Commissies, bijeenkomsten van het Interprovinciaal Overleg, et cetera voor Staten- en Commissieleden niet worden bekostigd uit de fractievergoeding. Uit de declaraties van de verschillende fracties is niet altijd eenduidig te herleiden in welk kader de kosten zijn gemaakt.

Wij adviseren de fracties om op de declaraties, die uit de fractievergoeding worden vergoed, duidelijk aan te geven wat het doel van de reis/het verblijf is geweest.

Doorbelasting van loonkosten

Wij hebben geconstateerd dat bij een groot aantal fracties de lonen en salarissen van de fractiemedewerkers worden doorbelast vanuit het provinciale partijbestuur of een stichting gerelateerd aan de fractie. In de verordening fractievergoeding 2015 is hietover in artikel 2 het volgende opgenomen: "Betalingen aan politieke partijen dan wel met politieke partijen verbonden instellingen of aan natuurlijke personen, anders dan ter vergoeding van geleverde prestaties ten behoeve van ondersteuning van de fractie op basis van een gespecificeerde declaratie dan wel (arbeids)overeenkomst".

Uit onze controle is gebleken dat in alle gevallen aan de doorbelaste lonen en salarissen een (gespecificeerde)factuur/salarisopgave ten grondslag ligt.

2.3.2 Bevindingen per fractie

2.3.2.1 CDA

Ten aanzien van de verantwoording van het CDA hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	Het CDA heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.2 ChristenUnie

Ten aanzien van de verantwoording van de ChristenUnie hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De ChristenUnie heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.3 D66

Ten aanzien van de verantwoording van D66 hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	D66 heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.4 GroenLinks

Ten aanzien van de verantwoording van GroenLinks hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	GroenLinks heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.5 PvdA

Ten aanzien van de verantwoording van de PvdA hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De PvdA heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.6 PVV

Ten aanzien van de verantwoording van de PVV hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De PVV heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.7 SP

Ten aanzien van de verantwoording van de SP hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De SP heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.

Overige opmerkingen.	Geen.
----------------------	-------

2.3.2.8 Sterk Lokaal

Ten aanzien van de verantwoording van de Sterk Lokaal hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	Sterk Lokaal heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Op grond van de Verordening vergoeding Statenfractie 2015 dienen reis- en verblijfkosten die betrekking hebben op voor of door Provinciale Staten georganiseerde activiteiten rechtstreeks bij de provincie te worden gedeclareerd. Wij hebben echter geconstateerd dat in een geval de reis- en verblijfkosten van Staten- en Commissieleden mogelijk ten onrechte ten laste van de ontvangen fractievergoeding zijn gebracht. Gezien de (maximale) omvang van de betreffende reis- en verblijfkosten (maximaal € 490) hebben wij hier geen nader onderzoek naar gedaan. Wel verzoeken wij de fracties hier in het vervolg expliciet rekening mee te houden. Bij onze deelwaarneming hebben wij geen verdere uitgaven geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen Statenfracties 2015.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.9 VVD

Ten aanzien van de verantwoording van de VVD hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	De VVD heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

2.3.2.10 50Plus

Ten aanzien van de verantwoording van 50Plus hebben wij het volgende geconstateerd:

Aspect	Bevinding
Juistheid toepassing kasstelsel.	50Plus heeft het kasstelsel juist toegepast.
Niet onderbouwde-uitgaven	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet onderbouwd zijn.
Kosten die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.	Bij onze deelwaarneming hebben wij geen uitgaven aangetroffen die niet in overeenstemming zijn met de verordening fractievergoedingen.
Overige opmerkingen.	Geen.

Geconsolideerd overzicht verantwoording fractievergoedingen volgens het kasstelsel over 2017.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13a	14	15	16	17	18
Fractie	Volgens provincie betaald in 2017. Inclusief verrekeningen vorige periode, incl. voorschotten	volgens de fractie ontvangen bijdrage provincie, inclusief afrekening vorige periode, incl. voorschoten	verschil (4=2-3)	Overige inkomsten volgens fracties t.g.v. fractieonders teuning	Overige inkomsten volgens fracties t.g.v. eigen vermogen	Uitgaven in 2017 kasstelsel **	Correcties o.a. n.a.v. controle accountant en bedragen die over de vorige periode afgerekend moesten worden	Uitgaven t.i.v. eigen vermogen	Resultaat fractieonder steuning (10=3+5-7)	Eigen reserve uit vorige periode	Eigen reserve incl. eigen inkomsten periode 2017 (12=11+6-9)	Reserve fractie- ondersteuning vorige periode*	Correctie i.v.m. terugbetaling over de vorige periode, zodat niet dubbel terugbetaald hoeft te worden (zie kolom 18)	Reserve fractie- ondersteuning (14=13+3+5-7+8)	Saldo bank	Verschil met verantwoording (16=15-12-14)	Maximale reserve 50% v/h jaarbedrag	Bij positieve bedragen geldt; terugbetalen (18=14-13a-17)
PvdA	46.101,20	46.101,20	0,00		1.698,18	€ 43.819			2.282,02	8.681,13	10.379,31	23.186,50		25.468,52	35.850,47	2,64	23.461,20	2.007,32
VVD	46.922,40	46.922,40	0,00	163,08		€ 50.658			-3.572,10	10.125,01	10.125,01	21.026,78		17.454,68	27.579,69	0,00	23.461,20	-6.006,52
CDA*	42.593,24	42.593,24	0,00	21,96		€ 33.762			8.853,70	20.810,08	20.810,08	16.370,82		25.224,52	46.034,60	0,00	21.296,63	3.927,90
PVV	22.633,51	22.633,00	0,51	75,00		€ 25.542			-2.834,00	300,00	300,00	33.868,97		31.034,97	31.335,65	0,68	19.132,05	11.902,92
SP	35.467,61	35.467,61	0,00	2.532,43		€ 30.339			7.661,40	0,00	0,00	21.034,88		28.696,28	28.693,85	-2,43	19.132,05	9.564,23
ChristenUnie	24.429,73	24.429,73	0,00	1.082,00		€ 22.642			2.869,39	2.345,69	2.345,69	19.287,51		22.156,90	24.502,59	0,00	14.802,90	7.354,00
GroenLinks	25.276,64	25.277,00	-0,36	1.523,00		€ 28.528			-1.728,00	1.069,96	1.069,96	6.076,00		4.348,00	5.417,10	-0,86	12.638,33	-8.290,33
D66**	26.988,62	26.988,62	0,00	120,52		€ 23.184			3.924,88	0,00	0,00	23.121,24		27.046,12	27.046,12	0,00	16.967,48	10.078,65
50 Plus	12.307,94	12.307,94	0,00	0,00		€ 11.446			862,13	0,00	0,00	18.624,09		19.486,22	19.486,22	0,00	10.473,75	9.012,47
Sterk Lokaal	15.710,64	15.710,64	0,00	0,00		€ 16.982			-1.271,07	0,00	0,00	16.174,85		14.903,78	14.903,78	0,00	10.473,75	4.430,03
Totaal	298.431,53	298.431,38	0,15	5.517,99	1.698,18	€ 286.901	0,00	0,00	17.048,35	43.331,87	45.030,05	198.771,64	0,00	215.819,99	260.850,07	0,03	171.839,33	43.980,67